

राजविराज दैनिक

वर्ष ३३ अंक २९० २०८१ साल असार १२ गते बुधवार (26 June 2024 Wednesday) मूल्य रु. ५/-

Log in : rajvirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : विद्यार्थीले कक्षा दशपछि... ३ पृष्ठमा : सरकारले विश्व बैंकलगायत दातृराष्ट्रबाट ३ पृष्ठमा : जलवायु परिवर्तनका...

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहौं ।

लागूऔषध विरुद्धको राष्ट्रव्यापी अभियान सुरु

दैनिक समाचारदाता राजविराज, ११ असार ।

इस्लामी संघ नेपालले मदिना तथा लागूऔषध विरुद्धको राष्ट्रव्यापी अभियान मंगलबारदेखी सुरु गरेको छ । नशालु तथा लागू औषधको प्रयोग आफैमा अपराध हुनुका साथै अन्य धेरै अपराधहरूको जननी हो भन्दै इस्लामी संघ नेपालले अभियानमार्फत यस विरुद्ध जनचेतना फैलाउन लागेको जनाएको छ ।

मंगलबार राजविराजमा आफ्नो अभियान बारे जानकारी

दिने उद्देश्यले पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गरि संघका मधेश प्रदेश अध्यक्ष अब्दुल मनानले पाँच दिने अभियान अन्तरगत विद्यालयका बालबालिका तथा बस्ती बस्तीमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने बताए ।

उनले अभियान अन्तरगत मंगलबार पत्रकार सम्मेलन तथा बुधवार आधारभूत केन्द्र न. ६ राजविराज र बसविट्टि मुसहरनिया, बिहीबार हनुमाननगर र राजदेवी मा.वि., शुक्रबार बेल्ह भंसार र शनिबार रुपनगर, कंचनपुर र

वरमभियामा विद्यार्थी तथा आमजनतलाई मदिना तथा लागूऔषध विरुद्धको जनचेतना दिने कार्यक्रम रहेको जानकारी दिए ।

सोही पत्रकार सम्मेलनमा अध्यक्ष मनानले मदिना तथा लागूऔषध विरुद्ध सरकारको नीति

प्रष्ट नरहेकोले यस्ता विकृतीले प्रोत्साहन पाइरहेको आरोप लगाए । “सरकारले लागूऔषधलाई प्रतिबन्धित ठहर्‍याउछ, तर सूतीजन्य पदार्थको हानिकारक प्रभावहरूको जानकारी हुँदाहुँदै अल्प आर्थिक लाभका लागि चुरोट र खैनीको प्याकमा “स्वास्थ्यका लागि हानिकारक छ” भनी लेख लगाउनु भनेको ती पदार्थहरूको उत्पादक कम्पनीलाई दर्ता गरेर त्यस्ता पदार्थ उत्पादन गर्न आधिकारिक अनुमति पनि दिने ।” उनले भने, “यो त ठाउँ विरोधभाष हो, त्यसैले यसको विरुद्ध देशव्यापी अभियान संचालन गर्ने निर्णय गरिएको हो ।”

मादक तथा लागू पदार्थको उत्पादन, ब्यापार, आयात र निकासीमा कडा प्रतिबन्ध लगाउन सरकारसमक्ष माग गर्दै उनले त्यस्ता कम्पनीको दर्ता खारेज गरी उपयोगी खाद्यपदार्थ उत्पादनमा संलग्न गराउन आग्रह समेत गरे ।

सोही पत्रकार सम्मेलनमा कलम खाँ, युसुफ अलीका साथै अभियानमा संलग्न व्यक्तिहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

जिल्ला अदालत सर्लाहीद्वारा बम्जनलाई दोषी ठहर

सर्लाही, ११ असार (रासस) ।

रामबहादुर बम्जनलाई सर्लाही जिल्ला अदालतले बालिकामाथि कसुर गरेको ठहर गरेको छ ।

सोमबार सर्लाही जिल्ला अदालतका न्यायाधीश जीवनकुमार भण्डारीको इजलासले अभियुक्त बम्जनलाई ‘यौन सन्तुष्टि प्राप्त गर्ने तथा बालयौन शोषण’ मुद्दामा कसुरदार ठहर गरेको हो ।

सरकारी वकिल कार्यालयले पेश गरेको अभियो जन अनुसार

इजलासबाट बम्जनलाई दोषी ठहर भएको खेस्तेदार सदन अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । “सोमबारको इजलासले बम्जनलाई बालिकामाथि कसुर गरेको ठहर गरेको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “सजाय कति हुने भन्ने फैसला असार १७ गतेको इजलासले टुङ्ग्याउने छ ।”

अभियुक्त बम्जन हाल पुर्पक्षका लागि महोत्तरी कारागारमा रहेका छन् । फैसला

बहिनीको हत्या आरोपमा दाजु पक्राउ

दैनिक समाचारदाता रौतहट, ११ असार ।

टाउकोमा बाँसको मुँगडी प्रहार गरी आफ्नै बहिनीको हत्या गरेको आरोपमा रौतहटको परोहा नगरपालिकाका एकजना युवक पक्राउ परेका छन् ।

पक्राउ पर्नेमा परोहा नरकटीया गाउँका २२ वर्षीय दीपेन्द्र कुमार राम छन् ।

जिल्ला प्रहरी प्रवक्ता डीएसपी एलिजा गिरीका अनुसार राम माथि ज्यान सम्बन्धी कर्तव्य ज्यान मुद्दा दायर गरी जिल्ला अदालत गौरबाट म्याद

थमाएर थप अनुसन्धान भइरहेको छ ।

गत आइतबार बिहान पारिवारिक विवादको कारण रिसमा दीपेन्द्रले आफ्नै बहिनी २० वर्षीय तेतरी कुमारी रामको टाउकोमा बाँसको मुँगडी प्रहार गरेका थिए । गम्भीर घाइते भएकी बहिनी रामलाई तत्कालै उपचारको लागि नारायणी अस्पताल वीरगन्ज लगेकोमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटद्वारा जारी सूचनामा उल्लेख गरिएको छ ।

भापामा चट्याङ लागेर दुईको मृत्यु

भापा, ११ असार (रासस) ।

मंगलबार विहान चट्याङका कारण दुई जनाको मृत्यु भएको छ ।

मृत्यु हुनेमा कमल गाउँपालिका-२ का ४६ वर्षे राजन खड्का र गौरीगञ्ज गाउँपालिका-८ का ४२ वर्षे विकास गिरी रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाका प्रवक्ता कृष्णबहादुर चन्दले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार विहान घरबाट

खेततर्फ जाने क्रममा चट्याङ लागेर घाइते हुनुभएका खड्काको दमकस्थित आम्दा अस्पताल पुर्याइए लगत्तै चिकित्सकले मृत घोषणा गरेका थिए ।

साथै गौरीगञ्ज गाउँपालिका-३ मा सीताराम दाहालको खेतमा काम गर्दै गर्दा गिरीलाई चट्याङ लागेको थियो । उहाँको घटनास्थलमै मृत्यु भएको प्रवक्ता चन्दको भनाइ छ ।

छात्राहरूको सेनेटरी प्याड खरीद र भुक्तानी प्रकरणमा आरोपित पाँच जनाले पाए सफाई

दैनिक समाचारदाता राजविराज, ११ असार ।

सप्तरीको रुपनी गाउँपालिकामा छात्राहरूले सेनेटरी प्याड खरीद र भुक्तानीमा भ्रष्टाचार भएको भन्दै अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले दायर गरेको मुद्दामा मंगलबार आरोपितहरूलाई विशेष अदालतले सफाई दिएको छ ।

रुपनी गाउँपालिकाका तत्कालिन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अरविन्दकुमार चौधरी, लेखा अधिकृत श्यामसुन्दर यादव, माध्यमिक तह शिक्षक श्यामप्रसाद यादव, नायब सुब्बा सुजन दाहाल र लक्ष्मी ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स राजविराजका ललिताकुमारी साहसमेत पाँच जनाविरुद्ध अख्तियारले २०८० साल माघ ११ गते विशेष अदालतमा मुद्दा

दायर गरेको थियो ।

खुद्रा मूल्यभन्दा दुई गुणा बढी रकममा सेनेटरी प्याड खरीद गरेर १७ लाखभन्दा बढी रकम हिनामिना गरेको अख्तियारले उनीहरूविरुद्ध आरोप लगाउँदै मुद्दा दायर गरेको थियो । गाउँपालिकासँग मिलोमतो गरी सिलबन्दी दरभाउ पत्रको माध्यमबाट खुद्रा मूल्यभन्दा दुई गुणा बढी रकममा सेनेटरी प्याड खरीद गरेको भनि आयोगमा उजुरी परेको थियो ।

आर्थिक वर्ष ०७७/०७८ मा मिलोमतोमा लागत अनुमान नै तयार नगरी नगराई ९ लाख ११ हजार ९ सय २५ रुपैयाँमा खरीद भएको सेनेटरी प्याडको मुल्य १७ लाख ८५ हजार ९ सय २८ देखाई भुक्तानी गरिएको अख्तियारको आरोप थियो ।

तातो हावा 'लु' बाट जोगिने उपाय

- सकेसम्म दिउँसो घरबाट बाहिर ननिस्कने,
- निस्कनै परे पातलो कपडाले टाउको छोप्ने वा छाता ओड्ने,
- फलफूलको रस र पानी प्रशस्त पिउने,
- धेरै पसिना आएमा जीवनजल पिउने,
- चिसो पानीले नुहाउने,
- कामकाज सकभर बिहान वा बेलुका गर्ने,
- मदिना सेवन नगर्ने,
- सकेसम्म चिया, कफी, सोडा जस्ता पेय पदार्थ नपिउने,

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

स्वास्थ्यमा ध्यान दिनु आवश्यक

अहिले घण्टैपिच्छै मौसम परिवर्तन भइरहेको छ। यसरी मौसम परिवर्तनसँगै मानिसको स्वास्थ्यमा प्रभाव पर्दा विभिन्न किसिमका रोगहरु लाग्ने गर्दछ। टाउको दुख्ने, भाडापखाला, ज्वरो, रुघाखोकी, शरीर दुख्ने जस्ता रोगहरुका कारण मानिसहरु बिरामी परिरहेका छन्। यसतर्फ ध्यान नदिँदा यस किसिमका सामान्य रोगले उग्र रूप लिएर जटिल समस्या निम्त्याउँछ। व्यक्तिहरुको ज्यान समेत जान सक्ने भएकाले मौसम परिवर्तन भइरहेको समयमा चनाखो हुनु अत्यन्तै जरुरी छ।

गर्मीबाट वर्षाको मौसम आउँदा बढी मात्रामा भाडापखालाको प्रकोप देखापर्छ। वर्षापछि आएको गर्मी परिवर्तन भएर जाडो आउन थालेपछि रुघाखोकी, ज्वरोसहितका सामान्य लक्षणहरु व्यक्तिमा देखापर्छन्। यस्ता सामान्य विमारीहरुको समयमै ध्यान नदिइए ठूला रोगहरु लाग्न सक्छन्। यो रोगहरु बालबालिका र बृद्धबृद्धामा बढी लाग्छ।

यस्तो अवस्थामा ताजा खाना मात्र खानुपर्छ र उमालेको पानी पिउनेतर्फ ध्यान दिनु जरुरी छ। तसर्थ यसप्रति सबै सचेत भई स्वास्थ्यप्रति बढी ध्यान दिनु आवश्यक छ।

विद्यार्थीले कक्षा दशपछि के पढ्ने ?

अमृतबाबु भट्ट

काठमाडौं, ११ असार (रासस)।

एसइई परीक्षामा २०८० सालमा सामेल विद्यार्थीहरु अहिले कक्षा ११ को भर्नाका लागि आफूलाई पायक पर्ने सानादेखि ठूला सहर र केन्द्रमा परामर्श लिन दौडधुप गरिरहेका छन्। विद्यार्थीका अभिभावकहरु आफ्नो नानीबाबुको पढाइ र सुन्दर भविष्यका लागि आवश्यक खर्चको जोहो गर्ने र परामर्श लिने क्रममा हुनुहुन्छ। अबको ५० हजार विद्यार्थी एसइई पास गरेर ११ कक्षामा भर्ना हुनेछन्। यस क्रममा कक्षा ११ मा के पढ्नु उपयुक्त होला ? भनी अभिभावकहरुले जिज्ञासा बढ्न थालेको छ।

विषय छनोट कसरी गर्ने ?

हरेक बालबालिका १० कक्षासम्मको पढाइ पूरा गर्ने क्रममा उसको लगाव प्राकृतिक विज्ञान वा सामाजिक विज्ञानमध्ये एकातिर अलि बढी भएको कुरा उसको शिक्षक, अभिभावक वा ऊ आफैले पहिचान गरेको हुनुपर्छ। प्रकृति विज्ञानअन्तर्गत भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीव विज्ञान आदि पर्छन्। यसले एउटा तथ्यलाई संसारभरि त्यही तथ्यका रूपमा स्वीकार्छ। जस्तो दुई भाग हाइड्रोजन र एक भाग अक्सिजन मिसाउँदा त्यो नेपालमा भए पनि अमेरिकामा भए पनि पानी नै बन्छ, त्यो चाहिँ प्राकृतिक विज्ञान हो। समाज विज्ञानमा लेखा, अर्थशास्त्र, वाणिज्य शिक्षा आदि पर्दछन्। समाज विज्ञानले तथ्यलाई समयसापेक्ष बुझ्न सिकाउँछ। जस्तो नेपालको गरिवीका कारण अमेरिकाको गरिवीको कारणसँग मेल खाँदैन। त्यसैले समाज विज्ञान पढ्न पढाइसँग नेतृत्व गर्ने, व्यवस्थापन गर्ने आदि सीप विकास गर्दै लानुपर्ने हुन्छ।

यस क्रममा विद्यार्थी कक्षा ९ र १० तिर पढिरहेँदा उसले दिने सृजनात्मक उत्तर, उसले बनाउने परियोजना कार्य, कक्षाको छलफल वा उसले प्रयोग गर्ने ग्याजेटस आदिबाट थाहा पाउन पनि सकिन्छ। यदि बालबालिकाहरु बढी जागरुक छन् भने उसले कोरेको आफ्नो भविष्यको योजनाले समेत यसको जानकारी दिन्छ। खासगरी प्राविधिक स्वभावको बालबालिकाले प्राकृतिक विज्ञान, सामाजिक सीप जस्तै: नेतृत्व लिन चाहने, भाषाशैलीमा महत्त्व दिने, व्यवस्थापकीय सीपमा चाख राख्ने बच्चाहरुले समाज विज्ञान पढेको

राम्रो हुन्छ। विशेष सीप जस्तै: सङ्गीत, हस्तकला, चित्रकला आदितिर भुकाव भएकाहरुले त्यसै अनुसारको विषय छनोट गर्न उपयुक्त हुन्छ। यी विषय छान्नुपूर्व विद्यार्थीहरुले पहिले आफ्नो जीवन खुसी हुने आदर्श पेसा कृम हो र केही गरी त्यो भएन भने दोस्रो छनोट के हो भनेर निर्धारित गर्नुपर्ने हुन्छ। त्यसका लागि १५, १६ वर्षको उमेरमा विद्यार्थीहरु पढेलेखेका अभिभावक र आफन्तहरु तथा मित्रहरुले सहयोग गर्नुपर्छ। त्यसैले कुनै पनि विद्यार्थीले आफ्नो विषय छनोट गर्दा विषयको गम्भीरता र त्यसले दिने रोजगारी आफूलाई मिल्दो, सुहाउँदो र इच्छाएको हुन्छ कि हुँदैन भन्ने विषयमा राम्ररी परिकल्पना गरेर निश्चित गर्नु उपयुक्त हुन्छ।

के गर्नु राम्रो हुँदैन ?

हाम्रो पुरानो विश्वासका आधारमा धेरै नम्बर पाएका विद्यार्थीहरु प्राकृतिक विज्ञान पढ्ने, मेडिकल, इन्जिनियरिङ आदि गर्नुपर्ने भन्ने मान्यता राख्नु हुँदैन। कुनै पनि पेसा आफैमा ठूलो सानो छैन। कुन तहको काममा सम्बन्ध छ भन्ने कुराले सन्तुष्टिको तहलाई फरक पार्दछ। अनावश्यक रूपमा बालबालिकालाई दसैँका टीका लगाउँदादेखि यस्तो बनोस्, उस्तो गरोस् भनेर सुनाउन आफैमा घुमाउरो पाराले अभिभावकको इच्छालाई विद्यार्थीको भविष्यमा मुखरित गरिएको हो। यो आफैमा घातक छ। कुनै पनि विद्यार्थीलाई सानो उमेरमै विज्ञान पढ्ने होला तिमिले, उसले-उसले यो पढेर यसो गयो आदि कुरा गर्नु हुँदैन। किनकि त्यस्तो गर्दा विद्यार्थीको वास्तविक क्षमता भएको क्षेत्र पहिचान नै गर्न सक्दैन।

मानिस स्वभावतः ठूलो देखिन खोज्ने प्राणी हो। बालकालिकालाई हामीले विज्ञान ठूलो हो भन्ने प्रभाव दिँदा धेरै बालबालिकाहरुले आफू अरुहरुभन्दा ठूलो देखिनका लागि नै विज्ञान पढ्ने निधो गर्दछन्। यो अन्ततोगत्वा गलत हुन्छ। त्यस्तै कतिपय अवस्थामा बच्चाहरुलाई तिमिले जुन राम्रो लाग्छ, त्यही पढ भन्छौं। यो पनि बच्चालाई आज राम्रो लागेको कुरा सधैं राम्रो नलाग्न सक्छ। उसको कलिलो उमेरले त्यो सबै निर्णय गराउन पनि उपयुक्त हुँदैन। त्यसका लागि विज्ञानको परामर्श चाहिन्छ।

बालबालिकाले विषय छनोट केका आधारमा गरेको हो, त्यसै

अनुसार विज्ञान परामर्श दिनु उपयुक्त हुन्छ। धेरै जस्तो अवस्थामा बालबालिका साथीभाइ जता जान्छन् र जे पढ्छन्, त्यसै गर्छु भनी आफ्नो निर्णय साथीलाई गर्न दिन्छ। यो अत्यन्त प्रत्युत्पादक हुन्छ। त्यसैले कोही पनि बालबालिकाले विषय छनोट गर्दा भविष्यको पेसाको कमाई, सुरक्षा, नाम प्रतिष्ठा, पहिचान, बुवाआमाको इच्छा, देश प्रेम, समाजको आवश्यकतामध्ये कुन आधारमा गरेको छ भनी विज्ञानसँग बसेर छलफल गर्नु उपयुक्त हुन्छ। केही विद्यार्थी तथा अभिभावकहरु अहिलेलाई विज्ञान पढ्दै गरौं र पछि जता पनि जान पाइन्छ भन्ने खालको तर्क पनि गर्नुहुन्छ। कक्षा ११ मा पुग्दा फेरि नेपाली र अङ्ग्रेजीबाहेक अरु सबै विषयको विकल्प छ। आफू जाने पेसा र विषयलाई कम ध्यान दिएर अन्य विषयवस्तुलाई बढी समय दिइराख्नु पनि तर्कसङ्गत छैन।

प्रायः कक्षा १० सम्म विद्यार्थीको लगाव छुट्टयाउन नसकेका अभिभावकहरु यो मतमा आउनुहुन्छ, त्यो त्यति हितकारी छैन। केही अभिभावक विज्ञान गाढो विषय हो र त्यो पढेर पछि अरु विषय पढ्न सजिलो हुन्छ। त्यसैले अहिले विज्ञान नै पढ्दै गरोस् भन्ने तर्क दिनुहुन्छ। यो तर्क भट्ट हेर्दा सही हो कि जस्तो लागे पनि यस तर्कले विद्यार्थीको भावनालाई प्रतिनिधित्व कदापि गर्दैन। यसमा अभिभावकको विचारको हावी देखिन्छ। केही अभिभावक र विद्यार्थीहरु कुन विषय पढ्दा विदेश जान सजिलो हुन्छ भनी प्रश्न गर्ने गर्नुहुन्छ।

खासगरी विकसित देशहरुमा शिक्षा दिने तरिका ज्यादै फरक छ। उनीहरु अन्डर ग्राजुयट तहसम्म विद्यार्थीलाई सामान्य र धेरै विषय पढाउँछन्, दर्शनशास्त्रलाई धेरै महत्त्व दिन्छन्। विषय छनोटमा व्यापक लचकता दिन्छन्। त्यसैले हाम्रो पाठ्यक्रम उनीहरुको भन्दा नितान्त फरक हो। विदेश जानलाई कक्षा ११ को यो वा त्यो विषयले तात्त्विक फरक पार्दैन। कति अभिभावकहरु परामर्शमा आउँदा घुमाउरो हिसाबले आफ्नो बालबालिकाले डाक्टर, इन्जिनियर पढोस् भन्ने चाहनुहुन्छ। यसको कारण सोध्दा उहाँहरुको आफ्नो स्वार्थ देखिन्छ। कतै न कतै डाक्टरको

इन्जिनियरको मामा, काका, आमाबुवा हुने स्वार्थ त्यसमा देखिनु सही हुँदैन किनकि कोही पनि विद्यार्थीले अभिभावकको स्वार्थलाई त्यति महत्त्व दिएको पाइँदैन। कतिपय अभिभावकहरु सबैभन्दा राम्रो विषय के हो ? भनी सोध्नुहुन्छ, यसको उत्तर के हुन सक्छ ? विषयहरु गुणात्मक रूपमा प्रस्तुत गर्न मिल्दैन, सानो ठूलो विषय भन्ने हुँदै हुँदैन। कुनै विषयलाई कुन तहसम्म अध्ययन गरियो र कस्तो जनशक्ति तयार भयो भन्ने कुरा नै प्रमुख हुन्छ।

के गर्नुपर्छ ?

विसं २०८० को एसइईको नतिजा केही दिनभित्रै आउँदैछ। हामीसँग जति बाँकी दिनहरु छन्, ती दिनहरुमा विद्यार्थीलाई विभिन्न पेसाका बारेमा खोज अध्ययन गर्न लगाऊँ। विद्यार्थी कहिलेकाहीँ आफू सेतो कोट लगाएर मेडिकल डाक्टरको काम गरेको, कहिले नीलो कोट लगाएर प्रशासक बनेको, कहिले कालो कोट लगाएर न्याय तथा कानून सेवामा काम गरेको, कहिले वैडकर भएको, कहिले प्रोफेसर भएको, कहिले फौजी सेवा, कहिले व्यापार-व्यवसाय आदिमा काम गरेको कल्पना गर्न लगाऊँ। सम्बन्धित त्यस्ता ठाउँहरुमा पुर्‍याएर कामको प्रकृति देखाऊँ, कामको अनुभूति पनि गराऊँ। तिमि १० वर्षपछि कुन काम गरिरहेको सपना देख्छौ भनी उसको वानी व्यवहार र रुचि निश्चित रूपमा पहिचान गर्न सक्थौ भने उसले पहिले पेसा छनोट गर्न सक्छ। एउटा विद्यार्थीले पहिले आफ्नो पेसा छनोट गरोस्। अनि उक्त पेसालाई चाहिने विषय छनोट गरोस्। त्यसपछि उक्त विषय पढाउने संस्था छनोट गरोस्। संस्था छनोट गर्दा पनि केही सावधानी अवश्य अपनाओस्।

सामान्यतया: विद्यार्थीलाई अभिभावकहरुले कलेज हेरेर आऊ भनी पठाउनुहुन्छ, जब ऊ कलेज छनोट गर्न आउँछ, उसँग खासै केही प्रश्न हुँदैनन्। प्रायः विद्यार्थीले सोध्ने गर्छन्, “यो कलेज कस्तो छ ?” खासगरी कुनै पनि संस्थामा गएर यो संस्था कस्तो छ भनी सोध्दा के उत्तर आउँछ ? त्यसैले कलेज छनोट गर्न अभिभावकहरुले पनि विद्यार्थीसँगै जानुपर्छ र संस्थाको स्थायित्व, विगतको परीक्षाको परिणाम, पढिरहेका वा पढाइसकेका विद्यार्थीहरुको उदाहरण र सफलता, खर्च, पढाइको वातावरण, शिक्षक बाँकी तीन पृष्ठमा

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थ देखि टाढा रहौं।

अनुरोधकर्ता

तिरहुत गाउँपालिका

गाउँ कार्यापालिकाको कार्यालय

सप्तरी, मधेश प्रदेश

डा. ललन प्रसाद राँनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सन्तोष प्रसाद शाह

Dr. Santosh Prasad Sah

MBBS (T.U.), MD Internal Medicine (NAMS, Bir Hospital Kathmandu) NMC Reg. No. : 15019

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore) NMC Reg. No. : 13288

हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)

हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज NMC Reg No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसूती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॅल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

मोतिहारी-अमलेखगञ्ज पेट्रोलियम पाइपलाइन परियोजना : तीन महिनाभित्रै पेट्रोल पाइपलाइनबाट

सम्पादकको योग्यता पुनरावलोकनको तयारी

वीरगञ्ज (पर्स), ११ असार (रासस) ।
नेपाल आयल निगमले आगामी भदौ मसान्तभित्रै पेट्रोल, मट्टितेललगायत पेट्रोलियम पदार्थ पनि पाइप लाइनबाट ल्याउने गरी पूर्वाधार निर्माणलाई तीव्रता दिएको छ ।

निगमले मोतिहारी-अमलेखगञ्ज पेट्रोलियम पाइप लाइन परियोजनाअन्तर्गत दोस्रो चरणको ७५ प्रतिशत काम सकिएसँगै बाँकी रहेको काम पनि आगामी तीन महिनाभित्र सम्पन्न गरेर पेट्रोल-मट्टितेल पनि पाइप लाइनबाटै ल्याउने तयारीमा जुटेको छ ।

नेपाल आयल निगम मधेश प्रादेशिक कार्यालय अमलेखगञ्जका प्रमुख बिनितमणि उपाध्यायले मोतिहारी-अमलेखगञ्ज पेट्रोलियम पाइप लाइन परियोजनाअन्तर्गत दोस्रो चरणअन्तर्गतका मुख्य ट्याङ्क निर्माण सकिएकाले अन्य प्राविधिक कामलाई तीन महिनाभित्रै सम्पन्न गरेर पेट्रोल-मट्टितेल पाइप लाइनबाट ल्याउने बताउनुभयो ।

“दोस्रो चरणअन्तर्गतका ठूला पूर्वाधार निर्माणका सबैजसो काम सकिएका छन्”, उहाँले भन्नुभयो, “परियोजनाको दोस्रो चरणअन्तर्गत ४९ सय किलोलिटर क्षमताका दुईवटा पेट्रोलका ट्याङ्क निर्माण गर्नुपर्ने थियो । अहिलेसम्म दुईवटा ट्याङ्क निर्माणको काम सम्पन्न भइसकेको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “समग्रमा अहिलेको जुन रफ्तारमा काम भइरहेको छ । सोही कायम

रहेको खण्डमा तीन महिनाभित्र सम्पन्न हुनेछ ।”

प्रमुख उपाध्यायले पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारणसँग जोड्ने पाइप लाइन जडान कार्य भइरहेको बताउनुभयो । “केही सिभिलसँग सम्बन्धित र इलेक्ट्रोनिक्स र आइटीसँग सम्बन्धित काम बाँकी रहेको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “बाँकी रहेका काम पनि तीव्रगतिमा भइरहेकाले सकेसम्म भदौको दोस्रो साताभित्र सकाउने गरी काम भइरहेको छ ।”

प्रमुख उपाध्यायले पेट्रोल पाइप लाइनबाट ल्याएसँगै दुवानी खर्चमा प्रति लिटर रु तीन कम हुने बताउनुभयो । “एकतर्फ प्रति लिटर रु तीन दुवानी खर्च घट्नेछ भने अर्कातर्फ वातावरण प्रदूषण पनि कम हुनेछ”, उहाँले भन्नुभयो, “योसँगै वार्षिक रु एक अर्ब रकम दुवानी भाडा जोगिनेछ ।” निगमले अहिले पेट्रोल तथा मट्टितेल भारतको बरौनीबाट ट्याङ्करबाट ल्याउँदै आइरहेको छ । डिजेल भने पाइप लाइनबाटै भित्रिँदै आइरहेको छ ।

कार्यालयका अनुसार दुई सय ५० किलोलिटर क्षमताका दुईवटा ट्रान्समिक्स ट्याङ्क निर्माण भइरहेको छ भने २४ वटा पूर्ण रूपमा स्वचालित पेट्रोल भर्ने स्टेशन निर्माणको काम भइरहेको छ । निगमले मोतिहारी अमलेखगञ्ज पेट्रोलियम पाइप लाइन परियोजना दोस्रो चरणअन्तर्गतको पूर्वाधार निर्माणका लागि भारतीय कम्पनी

लिखिता इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रालिसँग ठेक्का सम्झौता गरेको थियो । सो ठेक्का सम्झौताअनुसार कम्पनीले सन् २०२३ को डिसेम्बरमा आवश्यक पूर्वाधार निर्माणको काम सम्पन्न गर्नुपर्ने थियो । सन् २०२४ को जनवरीमा उद्घाटन गर्ने कार्यक्रम तय गरिएको तर, निर्माण कम्पनीको ढिलासुस्तीका कारण तोकिएको समयसीमाभित्र दोस्रो चरणको काम सम्पन्न हुनसकेको छैन ।

निगमका अनुसार पम्पहाउस, अत्याधुनिक प्रयोगशाला, फायरफाइटिङ सिस्टमको स्तरोन्नति, ‘ओइल वाटर स्प्रेटर’, ‘पिएमसिसी रुम’लगायत पूर्वाधार निर्माण भइरहेको छ । निगम र भारतीय पक्षले विभिन्न पूर्वाधार निर्माण गर्दै आइरहेका छन् । निगमले दोस्रो परियोजना कार्यान्वयनका लागि एक अर्ब ५४ करोड भारु खर्चिएर चार हजार एक सय किलोलिटर क्षमताको पेट्रोलको ट्याङ्क, अत्याधुनिक प्रयोगशाला, फायरफाइटिङ सिस्टमको स्तरोन्नति र २४ वटा पूर्ण रूपमा स्वचालित पेट्रोल भर्ने स्टेशन निर्माण गर्दै आइरहेको छ ।

त्यसैगरी इन्डियन आयल कर्पोरेशन लिमिटेडले पनि ६० करोड भारु खर्चिएर चार हजार एक सय किलोलिटर क्षमताको ट्याङ्क, दुई सय ५० किलोलिटर क्षमताको दुईवटा ट्रान्समिक्स ट्याङ्क, तीन हजार किलोलिटर क्षमताको दुईवटा फायरवाटर ट्याङ्क निर्माण गर्दै आइरहेको छ ।

सन् २०१५ मा पाइप लाइन विस्तारका लागि पहिलो र दोस्रो चरणमा गरेर कुल दुई अर्ब ७५ करोड भारु लाग्ने अनुमान गरिएको थियो । सो योजनाअनुसार पहिलो चरणमा भारतीय पक्षले दुई अर्ब भारु र दोस्रो चरणमा नेपालको तर्फबाट ७५ करोड भारु खर्च

गर्ने योजना बनाइएको थियो । पहिलो चरणको पूर्वाधार निर्माणमा योजनामा भारतको तर्फबाट दुई अर्ब भारु खर्च भए पनि दोस्रो चरणको काम तत्कालै सुरु हुन सकेन । जसका कारण पनि दोस्रो चरणको पाइप लाइन विस्तारको लागत बढेर भारु एक अर्ब ५४ करोड पुगेको छ ।

निगमका अनुसार पम्पहाउस, अत्याधुनिक प्रयोगशाला, फायरफाइटिङ सिस्टमको स्तरोन्नति, ओइलवाटर स्प्रेटर, पिएमसिसी रुमलगायत पूर्वाधार निर्माण हुँदै आइरहेको छ । दुवै पक्षले अहिले विभिन्न पूर्वाधार निर्माण गर्दै आइरहेका छन् । पहिलो चरणको काम सम्पन्न भई विसं २०७६ भदौ २५ गतेदेखि पाइप लाइनबाट डिजेलको आयात भइरहेको निगमले जनाएको छ ।

काठमाडौं, ११ असार (रासस) ।
प्रेस काउन्सिल नेपालले सम्पादकको योग्यता र मापदण्ड पुनरावलोकनको प्रक्रिया थालेको छ । डिजिटलसहित विभिन्न सञ्चार माध्यममा सम्पादकको पुरानै योग्यता भएकाले पुनरावलोकन आवश्यक देखिएको काउन्सिलले जनाएको छ । सोहीकारण पुनरावलोकनको प्रक्रिया थालिएको काउन्सिलका अध्यक्ष बालकृष्ण बस्नेतले बताउनुभयो ।

“प्रविधिले फड्को मारी पत्रकारिताको आयाम र प्रवृत्तिमा व्यापक विस्तार भएको छ । सञ्चार माध्यमको सम्पादकीय नेतृत्व गर्ने सम्पादकको योग्यतामा फेरबदल भएको छैन । सोहीकारण हामीले त्यसको योग्यता र मापदण्ड पुनरावलोकन प्रक्रिया थालेका हौं”, अध्यक्ष बस्नेतले मंगलबार नयाँ

अनलाइन, युट्युब, सञ्चार माध्यमका सञ्चालक, सम्पादकलाई काउन्सिलमै राखिएको अभिमुखीकरण कार्यक्रममा भन्नुभयो ।

पत्रकारलाई गल्ती गर्ने छुट नभएकातर्फ हरदम ध्यान दिनुपर्ने उल्लेख गर्दै उहाँले मानवीय कमजोरीले यदाकदा गल्ती भए क्षमायाचनासहित सच्याउन सधैं अग्रसर हुन सुझाव दिनुभयो । अभिमुखीकरणमा आचारसंहिताको पाठोमा कान्तिपुर टेलिभिजनका प्रधानसम्पादक विजय पौडेल र विभिन्न सञ्चार निर्देशिका एवं अनुगमनबारे काउन्सिलका मुख्य अधिकृत भक्तिन्द्र भुसालले सहजीकरण गर्नुभएको थियो । पत्रकार पौडेलले दर्शक बढाइ केही कमाउने लोभमा पत्रकारिता सक्नेतिर कोही पनि लाग्न नहुने बताउनुभयो ।

लामखुट्टेको टोकाईबाट लाग्ने डेंगुका लक्षण तथा यसबाट बच्ने उपाय

लक्षण

- उच्च ज्वरो आउनु ।
- जोर्नी र मांशपेशीहरुमा असह्य पीडा हुनु ।
- आँखाको गोडी दुख्नु ।
- अत्याधिक टाउको दुख्नु ।
- शरीरमा राता विमिराहरु आउनु ।

यस्ता लक्षणहरु देखापरेमा डेंगु हुन सक्छ । तत्काल चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिऔं ।

बच्ने उपाय

- लामखुट्टेबाट बच्न पुरै शरीर ढाक्ने लुगा लगाऔं ।
- घरभित्र लामखुट्टे छिर्न नसक्ने गरि भ्याल, ढोकामा जाली वा सुत्ने बेलामा भुल लगाएर सुत्ौं ।
- घर, कार्यस्थल र सार्वजनिक स्थानमा पानी जम्न नदिऔं ।
- पानी राखेको भाँडालाई छोपेर राखौं ।
- अर्धरा कुना-काप्चामा किटनाशक औषधी छर्कने गरौं ।

छिन्नमस्ता गाउँपालिकाको कार्यालय, सखडा, सप्तरी

बाढी/पहिरोबाट सतर्क रहौं ।

- गाउँघरका माथिल्लो भागमा कुलो बनाई पानीको उचित निकास दिऔं ।
- जमिन चिरा परेको देखिएकामा पानी नछिर्ने गरी टालौं ।
- घरभित्र वा वरिपरिको जमिन चिरा परेको भए सुरक्षित स्थानमा बसौं ।
- नदी वा खोलामा बाढी आएमा तल्लो भागमा बस्ने जनसमुदायलाई सूचना दिऔं ।
- भुकम्पले चिरा पारेको छ भने त्यस्तो स्थानलाई टालौं र सजगता अपनाऔं ।
- भौगोलिक अवस्था बिचार गरेर मात्र बाटो, कुलो वा नहर जस्ता संरचना बनाऔं । भु-क्षयबाट बच्न र बचाऔं ।

जनहीतका लागि : सप्तकोशी नगरपालिका, सप्तरी

विभिन्न विपद्को समयमा सतर्क रहौं

चट्याङको समयमा

१. बिजुली चम्केको बेला सतर्क रहने ।
२. बिद्युतीय तरंग टिप्न सक्ने फलाम, चिसो वस्तु नछुने ।
३. बिजुली चम्केको केही समयसम्म पानी परेको क्षेत्रमा ननिस्कने ।
४. सकेसम्म घरभित्रै भ्यालढोका बन्द गरेर सुख्खा ठाउँमा बस्ने ।
५. खुला ठाउँमा भए कुनै घर अथवा भवनमा छिर्ने ।
६. सकभर अग्लो स्थानमा बस्ने ।
७. धातुको ह्याण्डल, चेन भएका ब्याग वा अन्य सामान प्रयोग नगर्ने ।

भुकम्पको समयमा

१. भुकम्प आएको बेला सतर्क रहने ।
२. घरबाहिरको सुरक्षित स्थानमा पुग्न नभ्याइने हुनसक्छ । तुरुन्तै खाट, टेबुल, ढोकामुनी तथा घरभित्रकै अन्य सुरक्षित स्थानमा बस्ने ।
३. अग्ला र कमजोर घर बिजुलीका खम्बा, ट्रान्सफर्मर, रुख तथा अन्य संरचनाहरु ढल्न सक्ने हुँदा त्यसबाट बच्ने ।
४. भुईचालो थामिए पनि फेरि दोहरीन सक्ने हुँदा परिवारका सदस्य, मुल्यवान वस्तु संकटकालिन भोला आदी लिएर सुरक्षित स्थानमा निस्कने र उद्धार कार्यमा जुट्ने ।
५. उपचारको व्यवस्था तत्कालिन राहत तथा उद्धार कार्यमा थप सहयोगका लागि भुईचालोबाट क्षतिको सम्बन्धित निकायमा तुरुन्त खबर गर्ने ।

आगलागिको समयमा

१. आगलागिको बेला सतर्क रहने ।
२. आगलागि नियन्त्रणको लागि घर बनाउँदा, बिद्युतीय वायरिङ गर्दा, भान्सा बनाउँदा, ग्यास, सलाई लाइटर चलाउँदा, चुरोट तान्दा, धुपबत्ति बाल्दा ध्यान पुऱ्याउने ।
३. आगलागि नियन्त्रणको लागि चाहिने अग्निसमय Fire Extinguisher लगायतका आवश्यक संसाधनहरु तयारी अवस्थामा राख्ने ।
४. भवन वा अन्य भौतिक संरचना निर्माणमा उपयुक्त स्थलगत योजना तयार गरी गुणस्तरीय निर्माण सामाग्रीको प्रयोग गर्ने ।
५. आगलागिका सम्भावित क्षेत्रमा क्षति न्युनिकरण गर्नको लागि जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन गरी सामाजिक जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

आकस्मिक सम्पर्क नम्बर : जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र सप्तरी -०३१५३३७६२

जनहीतका लागि जारी सन्देश : हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका, सप्तरी